

**នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា**

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 18-Aug-2011, 14:42
CMS/CFO: Uch Arun

ព័ត៌មានពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ
ភាគីដាក់ឯកសារ: សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី
ដាក់ជូន: អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
ភាសាដើម: បារាំង
កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ថ្ងៃទី១៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១១

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: **សាធារណៈ**
ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ឬ អង្គជំនុំជម្រះ: **សាធារណៈ/Public**
ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់:
ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់ណោះអាសន្ន:
ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា:
ហត្ថលេខា:

សាធារណៈស្តីពីសំណើសុំធ្វើករណីសាធារណៈឡើងវិញ និងកែតម្រូវអនុស្សរណៈ E62/3/10/4

ដាក់ដោយ:	ដាក់ជូន:
សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី:	អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង:
មេធាវី ពេជ អង្គ	ចៅក្រម និល ណុន ប្រធាន
មេធាវី Elisabeth SIMONNEAU-FORT	ចៅក្រម Silvia CARTWRIGHT
	ចៅក្រម យ៉ា សុខន
សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី:	ចៅក្រម Jean-Marc LAVERGNE
មេធាវី ជេត វណ្ណឌី	ចៅក្រម ធ្ម មណី
មេធាវី ហុង គីមសួន	

មេធាវី គីម ម៉ែងឃី

មេធាវី ឡោ ជុនធី

មេធាវី ម៉ុច សុវណ្ណារី

មេធាវី សុន សុវ៉ន

លោក គង់ ពិសី

លោក យុង ផានិត

មេធាវី សំ សុគង់

មេធាវី វ៉ែន ពៅ

មេធាវី ទី ស្រីនិណា

មេធាវី Emmanuel ALTIT

មេធាវី Pascal AUBOIN

មេធាវី Olivier BAHOUGNE

មេធាវី Patrick BAUDOIN

មេធាវី Evelyne BOILEAU-BRANDOMIR

មេធាវី Philippe CANONNE

មេធាវី Annie DELAHAIE

មេធាវី Laure DESFORGES

មេធាវី Ferdinand DJAMMEN NZEPA

មេធាវី Nicole DUMAS

មេធាវី Isabelle DURAND

មេធាវី Françoise GAUTRY

មេធាវី Marie GUIRAUD

មេធាវី Emmanuel JACOMY

មេធាវី Martine JACQUIN

មេធាវី Daniel LOSQ

មេធាវី Christine MARTINEAU

ចម្លងជូន៖

ការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញា៖

លោកស្រី ជា លាង

លោក Andrew CAYLEY

ជនជាប់ចោទ៖

ខៀវ សំផន

អៀង សារី

អៀង ធីរិទ្ធ

នួន ជា

សហមេធាវីការពារក្តី៖

មេធាវី សុន អរុណ

មេធាវី Michiel PESTMAN

មេធាវី Victor KOPPE

មេធាវី អាង ឧត្តម

មេធាវី Michael G. KARNAVAS

មេធាវី ផាត់ ពៅស៊ាង

មេធាវី Diana Ellis

មេធាវី ស សុវ៉ាន

មេធាវី Jacques VERGÈS

មេធាវី Madhev MOHAN
 មេធាវី Barnabé NEKUIE
 មេធាវី Lyma NGUYEN
 មេធាវី Elisabeth RABESANDRATANA
 មេធាវី Julien RIVET
 មេធាវី Fabienne TRUSSES NAPROUS
 មេធាវី Nushin SARKARATI
 មេធាវី Philippine SUTZ

សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី៖

មេធាវី Silke STUDZINSKY

I. ព្រឹត្តិបត្រ និងសំណុំរឿង

១. នៅក្នុងអនុស្សរណៈ E62/3/10 របស់ខ្លួន ចុះថ្ងៃទី ០៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១១¹ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បានសម្រេចផ្តល់ច្បាប់ចម្លងទាំងស្រុងនៃរបាយការណ៍កោសលវិច័យវេជ្ជសាស្ត្រលោកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ និងលោក នួន ជា ជូនសហព្រះរាជអាជ្ញា មេធាវីការពារក្តីរបស់ជនជាប់ចោទនីមួយៗ និងសហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី (យើងខ្ញុំជាអ្នកគូសបន្ទាត់ពីក្រោម) ដោយនៅតែបន្តផ្តល់ចំណាត់ថ្នាក់“សម្ងាត់បំផុត” ដល់របាយការណ៍ទាំងនេះដដែល។ អង្គជំនុំជម្រះបន្ថែមទៀតថា “សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នឹងផ្តល់ច្បាប់ចម្លងនៃរបាយការណ៍ទាំងនេះ ទៅឱ្យមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីណាមួយបាន ក្នុងករណីមានការព្រមព្រៀងគ្នា អនុលោមតាមវិធាន ១២ស្ទួនពីរ (៥)(ខ) និង(៦) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ពាក់ព័ន្ធនឹងការគាំទ្ររបស់មេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដល់សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ក្រោមទម្រង់ជាអាទិ៍ជាសារណាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ឬដោយផ្ទាល់មាត់ នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះ”។

២. នៅថ្ងៃទី ១៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១១ សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានដាក់សារណាស្នើសុំអង្គជំនុំជម្រះឱ្យកែតម្រូវអនុស្សរណៈ E62/3/10 និងអនុញ្ញាតឱ្យមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងអស់ចូលមើលរបាយការណ៍វេជ្ជសាស្ត្រ ដែលធ្វើឡើងដោយអ្នកជំនាញអមអង្គជំនុំជម្រះ ដោយគ្មានការរឹតត្បិត។ សារណានេះត្រូវបានជូនដំណឹងដល់ភាគី នៅថ្ងៃទី ១៨ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១១²។

៣. នៅថ្ងៃទី ២២ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១១ មេធាវីការពារក្តីលោកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ បានដាក់សារណាតបដែលត្រូវបានជូនដំណឹងដល់ភាគី នៅថ្ងៃទី ២៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១១។ តាមរយៈសារណាតបនោះ មេធាវីការពារក្តីស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះប្រកាសមិនទទួលយក ឬបដិសេធពេលសារណារបស់

¹ ឯកសារ E62/3/10 (អនុស្សរណៈចាស់លេខ E106) អនុស្សរណៈជូនចំពោះមេធាវីរបស់ភាគី ពាក់ព័ន្ធនឹងការចាត់ថ្នាក់របាយការណ៍អ្នកជំនាញ ចុះថ្ងៃទី ០៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១១ (មានតែជាភាសាខ្មែរ និងភាសាអង់គ្លេសប៉ុណ្ណោះ)។
² ឯកសារ E62/3/10/1 សារណាបន្ទាន់ស្នើសុំអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងឱ្យកែតម្រូវអនុស្សរណៈ E62/3/10 (អនុស្សរណៈចាស់លេខ E106) ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១១។

សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី^៣។ នៅថ្ងៃទី ២៨ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១១ មេធាវី
ការពារក្តីលោក នួន ជា បានដាក់សារណា ដែលត្រូវបានជូនដំណឹង នៅថ្ងៃទី ២៩ ខែ កក្កដា
ឆ្នាំ ២០១១។ តាមរយៈសារណានោះ មេធាវីការពារក្តីយល់ស្របតាមការទាញហេតុផលរបស់
មេធាវីការពារក្តីលោកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ^៤។

៤. សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមានសិទ្ធិឆ្លើយតបទៅនឹងសារណាទាំងនេះ ស្រប
តាមមាត្រា ៨.៤ នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្តន៍ អ.វ.ត.ក/០១/២០០៧/វិ. ០៦ ស្តីពីការដាក់ឯកសារ
នៅ អ.វ.ត.ក ដោយសារតែគ្មានការគ្រោងដេញដោលដោយផ្ទាល់មាត់លើប្រធានបទនេះ។ សហ
មេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមានរយៈពេលប្រាំថ្ងៃសម្រាប់ធ្វើកិច្ចការនេះ ដែលផុត
កំណត់នៅថ្ងៃទី ៣១ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១១ គឺត្រូវនឹងថ្ងៃ ច័ន្ទ ទី ០១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១១។

៥. ក៏ប៉ុន្តែ នៅថ្ងៃទី ២៩ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១១ អង្គជំនុំជម្រះបានជូនដំណឹងអំពីអនុស្សរណៈ ដែលចាត់
ទុកជា “ចម្លើយតបជាផ្លូវការពីមតិភាគច្រើននៃចៅក្រមអង្គជំនុំជម្រះទៅនឹងឯកសារ E62/3/10/1
ដោយលោកចៅក្រម Jean-Marc LAVERGNE មានមតិជំទាស់”។ អនុស្សរណៈនេះមានចំណង
ជើង “សេចក្តីសម្រេចលើសារណាបន្ទាន់ស្នើសុំអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងឱ្យកែតម្រូវអនុស្សរណៈ
E62/3/10 (E62/3/10/1) ដាក់ដោយសហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី”។ ដូច្នេះ
អង្គជំនុំជម្រះបានដកហូតសិទ្ធិឆ្លើយតបពីសហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។

II. តំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីតាមរយៈការបញ្ជាក់នូវការបដិសេធនៃសំណុំរឿង០០២

ក. សំណុំរឿងបំភ្លឺអំពីប្រភេទគតិយុត្តិឯកសារ E62/3/10/4

៦. អង្គជំនុំជម្រះបានជ្រើសរើសសម្រេចលើបញ្ហាគតិយុត្តិជាមូលដ្ឋាន គឺការចូលមើលឯកសារមួយ

³ ឯកសារ E62/3/10/2 ចម្លើយតបរបស់មេធាវីការពារក្តីស្ត្រី អៀង ធីរិទ្ធ ទៅនឹងសារណាបន្ទាន់របស់សហមេធាវីនាំមុខ
តំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ស្នើសុំអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងឱ្យកែតម្រូវអនុស្សរណៈ E62/3/10 (អនុស្សរណៈចាស់ E106)
ចុះថ្ងៃទី ២២ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១១។

⁴ ឯកសារ E62/3/10/3 សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីការចូលរួមជាមួយនឹងចម្លើយតបរបស់មេធាវីការពារក្តីលោកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ
ទៅនឹង “សំណើបន្ទាន់របស់សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី សុំអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងកែតម្រូវអនុស្សរណៈ
E62/3/10 (អនុស្សរណៈចាស់លេខ E106) ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១១។

ចំនួននៃសំណុំរឿងដោយមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី តាមរយៈការចេញអនុស្សរណៈសាមញ្ញមួយ។

៧. យោងទៅលើខ្លឹមសារ និងកម្មវត្ថុនៃឯកសារ E62/3/10/4 គ្មានការសង្ស័យទេថា អង្គជំនុំជម្រះចង់ធ្វើការសម្រេច^៥។ ក៏ប៉ុន្តែ ការគោរពវិធាននីតិវិធី នៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក ក៏ដូចជានៅចំពោះមុខតុលាការផ្សេងទៀត តម្រូវថា ចំពោះបញ្ហាអង្គច្បាប់ មានតែសេចក្តីសម្រេច ឬសាលក្រមប៉ុណ្ណោះដែលអាចចេញបាន ហើយត្រូវកំណត់ឱ្យបានច្បាស់ថាជាសេចក្តីសម្រេច ឬសាលក្រម។

៨. លក្ខខណ្ឌតម្រូវជាមូលដ្ឋាននេះ មានគោលបំណងការពារការជំនុំជម្រះក្តីកំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ឱ្យចេញផុតពីការអនុវត្តតាមទំនើងចិត្ត។ ជាក់ស្តែង ភាពមិនច្បាស់លាស់នៃប្រភេទគតិយុត្តិឯកសារ E62/3/10/4 អាច ប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដែលពួកគេត្រូវតែអាចដឹងច្បាស់អំពីប្រភេទ និងវិសាលភាពនៃ សេចក្តីសម្រេចដែលជំទាស់នឹងពួកគេ ព្រមទាំងអាចវាយតម្លៃទៅលើអានុភាពគតិយុត្តិនៃសេចក្តីសម្រេច និង លក្ខណៈចាប់បង្ខំ ដើម្បីជាអាទិ៍ធ្វើឧបាស្រ័យឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត សូមបញ្ជាក់ថា ពាក្យ “អនុស្សរណៈ” នេះមិនមាននៅក្នុងនីតិវិធីរបស់អ.វ.ត.ក ទេ។ ផ្ទុយទៅវិញ ការលើកឡើង នូវបញ្ហាជាមូលដ្ឋាន ដូចជាការចូលមើលសំណុំរឿងជាដើម ត្រូវដោះស្រាយតាមរយៈសេចក្តីសម្រេចមួយ ដែលក្នុងនោះប្រភេទគតិយុត្តិត្រូវបានកំណត់យ៉ាងច្បាស់។ បើមិនដូច្នោះទេ ឯកសារធ្វើឡើងតាមទំនើងចិត្ត ហើយប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិទទួលបានការជំនុំជម្រះក្តីដោយយុត្តិធម៌។

៩. អាស្រ័យហេតុនេះ សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹង

⁵ ពាក់ព័ន្ធនឹងប្រធានបទនេះ និងដើម្បីជាការប្រៀបធៀប សូមមើលយុត្តិសាស្ត្រអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដែលបានសម្រេចថាលិខិតមួយត្រូវចាត់ទុកជាសេចក្តីសម្រេចបាន ដោយផ្អែកលើខ្លឹមសារ មិនមែនលើទម្រង់ទេ ឯកសារ D54/V/5 “សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក នួន ជា ចំពោះការចាត់តាំងអ្នកជំនាញ” ចុះថ្ងៃទី ២២ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៨ កថាខណ្ឌ ៩, ឯកសារ A104/II/4 “សេចក្តីសម្រេចស្តីពីភាពអាចទទួលយកបាននៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី អំពីសិទ្ធិចូលជួប” ចុះថ្ងៃទី ២១ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០០៨ “៦. ដោយផ្អែកលើសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់សហមេធាវី និងចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា អង្គជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា សេចក្តីសម្រេចនៅក្នុងលិខិតរបស់សហមេធាវី តាមអនុភាពរបស់វា ទំនងជាដីកាបង្គាប់ឱ្យនៅដាច់ដោយឡែកពីគ្នា”, ឯកសារ A162/III/6 “សាលដីកាស្តីពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក អៀង សារី ចំពោះលិខិតដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសំណើសុំព័ត៌មានអំពីមន្ត្រីច្បាប់ លោក ដេវីដ ប៊ិយល៍” ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៨ កថាខណ្ឌ ៣។

រដ្ឋប្បវេណី សូមជំទាស់នឹងអំណាចនៃអនុស្សរណៈ E62/3/10/4 ហើយស្នើសុំអង្គជំនុំជម្រះមេត្តា
បំភ្លឺអំពីប្រភេទនៃឯកសារ E62/3/10/4។

ខ. សំណើសុំកែតម្រូវកំហុសអង្គច្បាប់នៅក្នុងឯកសារ E62/3/10/4

១០. ដោយខកខានមិនបានដកស្រង់ ឬលើកឡើងនូវវិធានពាក់ព័ន្ធទាំងស្រុងស្តីពីការរៀបចំការតំណាង
ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីតាមផ្លូវច្បាប់នៅដំណាក់កាលជំនុំជម្រះ អនុស្សរណៈនេះបង្កើតឱ្យមានការ
យល់ច្រឡំ។ មេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងសហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋ
ប្បវេណី មានបំណងចង់កែតម្រូវការយល់ច្រឡំនេះ។

១) អំពីការស្វែងរកការឯកភាពជាឯកច្ឆន្ទ

១១. នៅក្នុងឯកសារ E62/3/10/4 អង្គជំនុំជម្រះចម្កុលបង្ហាញជាបឋមថា សំណើរបស់សហមេធាវីនាំ
មុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី សុំឱ្យមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងអស់អាចចូល
មើលរបាយការណ៍កោសលវិច័យ ផ្អែកជាអាទិ៍លើអំណះអំណាងខាងក្រោម៖

“*ម្យ៉ាងវិញទៀត សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីពុំមានលទ្ធភាពស្វែងរកការឯក
ភាពគ្នាជាឯកច្ឆន្ទ ក្នុងការសម្របសម្រួលការតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដូចតម្រូវដោយ វិធាន
១២ស្ថានីយ៍(៣) (សំណើ កថាខណ្ឌ ១៤ ដល់កថាខណ្ឌ ១៧) ” ។*

១២. សេចក្តីសង្ខេបនេះចម្លងឡើងវិញដោយខុសឆ្គងនូវកថាខណ្ឌ ១៤ ដល់កថាខណ្ឌ ១៧ នៃសារណា
របស់សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដែលបញ្ជាក់ថាមិនមែនសហមេធាវីនាំមុខ
តំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមិនមានលទ្ធភាពនោះទេ ប៉ុន្តែ គឺការរឹតត្បិតលើការជូនដំណឹង និង
ការចូលមើលរបាយការណ៍វេជ្ជសាស្ត្រដល់មេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមួយចំនួនទៅវិញ
ទេ ដែលវាមិនមែនសហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីស្វែងរកការឯកភាពគ្នាជា
ឯកច្ឆន្ទ ពីព្រោះថាយើងខ្ញុំអាចមានការឯកភាពគ្នាជាឯកច្ឆន្ទតែទៅលើប្រធានបទណា ដែលយើងខ្ញុំ
ទាំងអស់គ្នាបានដឹងច្បាស់ និងបានចែករំលែកមតិយោបល់គ្នាប៉ុណ្ណោះ។

១៣. ប្រាកដណាស់ថា សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីត្រូវស្វែងរកការឯកភាពគ្នាជា

ឯកច្ឆន្ទ។ ច្បាប់ណាស់ថា ការស្វែងរកនេះអាចធ្វើទៅបាន ដរាបណាយើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នាទទួលបាន ឯកសារ។ ការបន្តការជំនុំជម្រះក្តីជាប់រហ័សមិនអាចជាអាទិភាពទេ ធៀបនឹងភាពចាំបាច់ក្នុងការ គោរពតុល្យភាពនៃសិទ្ធិរបស់ភាគីទាំងអស់នោះ។ តុល្យភាពនេះគឺសម្រាប់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ផង និងភាគីផ្សេងទៀតផង។ ការបង្កើតតួនាទីសហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី សំដៅតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ហើយគ្រោងទុកសម្រាប់កិច្ចការនេះនូវការសម្របសម្រួល និងការគាំទ្រពីសំណាក់មេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី តាមរយៈការតាក់តែងលិខិតស្នាម ការឡើងថ្លែងតវ៉ាក្តី ឬកិច្ចនីតិវិធីផ្សេងទៀត។ ធាតុផ្សំនៃការគាំទ្រនេះត្រូវបានវិភាគថាជាកិច្ច ដែល មានតែមេធាវីប៉ុណ្ណោះដែលមានសិទ្ធិធ្វើ។ ដូច្នេះ វិធានផ្ទៃក្នុងមិនបានចោទជាបញ្ហាចំពោះឋានៈជា មេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីឡើយ។ ក្នុងឋានៈនេះ មេធាវី ក៏ដូចជាភាគីផ្សេងទៀតដែរ ត្រូវមានសិទ្ធិចូលមើលឯកសារ ដោយសារតែគោលការណ៍នៃការចូលមើលនេះត្រូវបានអនុញ្ញាត។

១៤. អង្គជំនុំជម្រះបន្តដោយលើកឡើងនូវសម្រង់នៃវិធាន ១២ស្ទួនពីរ(៣)៖
“អត្ថបទដែលនេះបង្ហាញថា (“ករណីយកិច្ចចម្បងរបស់សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋ ប្បវេណីត្រូវស្វែងរកទស្សនៈផ្សេងៗពីមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងឈានទៅដល់ ការឯកភាពគ្នាជាឯកច្ឆន្ទ...”) (យើងខ្ញុំជាអ្នកគូសបន្ទាត់ពីក្រោម) បទប្បញ្ញត្តិនេះមិនតម្រូវឱ្យសហ មេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ទទួលបានការឯកភាពគ្នាជាឯកច្ឆន្ទពីមេធាវីតំណាង ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី គ្រប់កាលៈទេសៈនោះទេ [...]”។

១៥. ការដកស្រង់នេះមានការភាន់ច្រឡំ ដោយសារតែភ្លេចពាក្យ “ព្យាយាមសម្របសម្រួលឱ្យអស់ពី លទ្ធភាពដើម្បី” នៅពីមុខពាក្យ “ឈានទៅដល់”។ ករណីនេះបង្កើតជាការយល់ច្រឡំធ្ងន់ធ្ងរអំពី តួនាទីរបស់សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដែលត្រូវតែកែតម្រូវ ដោយសារតែ បន្ទាប់មកទៀត អង្គជំនុំជម្រះហាក់ដូចជានិយាយផ្ទុយ។

២) អំពីកាតព្វកិច្ច “អធិបតេយ្យ”

១៦. ម្យ៉ាងវិញទៀត អង្គជំនុំជម្រះលើកឡើងនូវកាតព្វកិច្ចដែលអង្គជំនុំជម្រះចាត់ទុកថា “អធិបតេយ្យ” របស់សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ពាក់ព័ន្ធនឹងការកម្រិតក្នុងការស្វែងរកការ ឯកភាពគ្នាជាឯកច្ឆន្ទ។

“ជាពិសេស ប្រសិនបើវាផ្ទុយនឹងកាតព្វកិច្ចអធិបតេយ្យ (យើងខ្ញុំជាអ្នកគូសបន្ទាត់ពីក្រោម) របស់ សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ក្នុងការធានាឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពអំពីការរៀបចំ ការតំណាងរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ចាប់ពីដំណាក់កាលជំនុំជម្រះឡើងទៅ ដែលធ្វើឱ្យមាន តុល្យភាពនូវសិទ្ធិរបស់ភាគីទាំងអស់ និងតម្រូវការឱ្យការជំនុំជម្រះប្រព្រឹត្តទៅបានឆាប់រហ័ស ក្នុង បរិបទពិសេសរបស់ អ.វ.ត.ក” (វិធាន ១២ស្ទួនពីរ(១))^៦ ។

១៧. ជាការប្រៀបធៀប វិធាន ១២ស្ទួនពីរ(៣) ចែងអំពី “ករណីយកិច្ចចម្បង” ឬវិធាន ១២ស្ទួនពីរ(៥) ចែងអំពី “មុខងារសំខាន់ៗ”។ ដូច្នោះ នៅពេលវិធានផ្ទៃក្នុងចង់សង្កត់ធ្ងន់លើលក្ខណៈចម្បង វិធាន ផ្ទៃក្នុងបានធ្វើរួចមកហើយ។ អង្គជំនុំជម្រះមិនមានកាតព្វកិច្ចអ្វីត្រូវកែប្រែលំដាប់អាទិភាព ឬបន្ថែម លំដាប់មួយដដែល នៅក្នុងអនុស្សរណៈនោះទេ។ កំហុសនេះអាចកែប្រែតួនាទីរបស់សហមេធាវី នាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។

៣) អំពីវិសាលភាពនៃវិធាន ២៣(៣)

១៨. ជាចុងក្រោយ អង្គជំនុំជម្រះបន្ត ដោយចង្អុលបង្ហាញថា៖
“មេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមានតួនាទីជួយដល់សហមេធាវីនាំមុខ និងមានការទទួល ខុសត្រូវ (ការទទួលខុសត្រូវជាចុងក្រោយទៅកាន់តុលាការ សម្រាប់ការផ្តល់ការអះអាង និង យុទ្ធសាស្ត្រជាទូទៅ ព្រមទាំងការតំណាងចំពោះមុខតុលាការអំពីផលប្រយោជន៍របស់បណ្តឹងដើម បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដែលបានរួមគ្នាជាក្រុមតែមួយនោះ ចាប់ពីដំណាក់កាលជំនុំជម្រះឡើងទៅ (វិធាន ១២ស្ទួនពីរ(៥)) និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលចូលរួមជាលក្ខណៈបុគ្គលទៀតហើយ នៅ ក្នុងដំណាក់កាលមុនជំនុំជម្រះ (វិធាន ២៣(៣))”។

១៩. នៅទីនេះទៀត ការបកស្រាយរបស់អង្គជំនុំជម្រះមានការភាន់ច្រឡំ។ ទោះបីជាវិធាន ១២ស្ទួនពីរ (៥) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងចែងថា សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមានមុខងារសំខាន់ក្នុង ការតំណាងឱ្យផលប្រយោជន៍របស់បណ្តឹងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដែលបានរួមគ្នាជាក្រុមតែមួយ

^៦ កថាខណ្ឌ ៨។

ចាប់ពីដំណាក់កាលជំនុំជម្រះឡើងទៅក៏ដោយ ក៏សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវគាំទ្រដោយមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដែលទទួលភារកិច្ចតាំងពីដំបូងតំណាងឱ្យ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ ដោយអនុលោមតាមវិធាន ១២ស្ទួនពីរ(៣) និង(៦) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវពិគ្រោះជាមួយ មេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ហើយព្យាយាមសម្របសម្រួលឱ្យអស់ពីលទ្ធភាព ដើម្បី ឈានទៅដល់ការឯកភាពគ្នាជាកម្មវិធី។ ការពិគ្រោះយោបល់ និងការគាំទ្រនេះអាច ចាប់ពីពេល នេះតទៅ មានទម្រង់ជាសេចក្តីសន្និដ្ឋានដោយផ្ទាល់មាត់ ឬជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ឬជាអន្តរាគមន៍ នៅក្នុងសវនាការ អនុលោមតាមវិធាន ១២ស្ទួនពីរ(៦)។

២០. ដូច្នោះ មេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដែលបានទទួលអាណត្តិពីកូនក្តីរបស់ខ្លួន និងបានជួយ កូនក្តី ហើយបានបង្កើតទំនាក់ទំនងប្រកបដោយទំនុកចិត្តជាមួយកូនក្តី នៅតែបន្តធ្វើអន្តរាគមន៍ នៅ ក្នុងដំណាក់កាលជំនុំជម្រះ ទោះបីជាចាប់ពីពេលនេះតទៅ ការតំណាងត្រូវបានធ្វើឡើងដោយសហ មេធាវីនាំមុខក៏ដោយ។ មេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនៅតែបន្តបំពេញបេសកកម្មរបស់ខ្លួន ជាមេធាវី និងចូលរួមយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាពនៅក្នុងដំណើរការជំនុំជម្រះក្តី ដែលពួកគេមានចំណែក យ៉ាងសកម្ម និងសំខាន់ ដែលត្រូវតែបន្តទទួលស្គាល់។

២១. អាស្រ័យហេតុនេះ វាទំនងជាមិនត្រឹមត្រូវ និងមិនសមហេតុផល ក្នុងការស្នើសុំឱ្យមេធាវីតំណាង ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបន្តសកម្មភាព និងបេសកកម្មជាមេធាវី ដោយមិនទទួលស្គាល់តួនាទីរបស់ ពួកគេ នៅក្នុងក្របខណ្ឌនីតិវិធី ខណៈដែលពួកគេជាភាគីនៃរឿងក្តី។

III. សិទ្ធិរបស់ភាគីនៃរឿងក្តី

ក. អំពីការចូលមើលសំណុំរឿងដោយមេធាវីទាំងអស់ដែលធ្វើអន្តរាគមន៍នៅក្នុងនីតិវិធី

២២. មេធាវីការពារក្តីលោកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ អះអាងថា នៅពេលស្នើសុំឱ្យផ្សព្វផ្សាយរបាយការណ៍ វេជ្ជសាស្ត្រដល់មេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្ប

វេណីមិនទទួលស្គាល់សញ្ញាណនៃចំណាត់ថ្នាក់ “សម្ងាត់បំផុត”។ ផ្ទុយទៅវិញ សហមេធាវីនាំមុខ តំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានពន្យល់សញ្ញាណនេះយ៉ាងទូលំទូលាយ នៅក្នុងសារណាដំបូង របស់ខ្លួន ដែលខ្លួនបានយោងសម្រាប់ការពន្យល់ពិស្តារ⁷។

២៣. អង្គជំនុំជម្រះប្រកាសនៅក្នុងអនុស្សរណៈដំបូងថា ឯកសារសម្ងាត់បំផុតអាចត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយ ដល់មេធាវីមួយចំនួន ប៉ុន្តែមិនទាំងអស់នោះទេ។ ដោយមិនជំទាស់នឹងការផ្សព្វផ្សាយរបាយការណ៍ វេជ្ជសាស្ត្រដល់សហព្រះរាជអាជ្ញា មេធាវីការពារក្តីជនជាប់ចោទ និងសហមេធាវីនាំមុខតំណាង ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី មេធាវីការពារក្តីលោកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ ទទួលស្គាល់ដោយប្រយោលនូវ មូលកភាព និងភាពចាំបាច់ក្នុងការលើកលែងចំពោះគោលការណ៍រក្សាការសម្ងាត់បំផុត។ ចាប់ពី ពេលនេះតទៅ ការលើកឡើងអំពីសិទ្ធិមានជីវិតឯកជននៃកូនក្តីរបស់ខ្លួន តែចំពោះមេធាវីតំណាង ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី មិនមានមូលដ្ឋាននោះទេ។

២៤. ការពន្យល់របស់លោកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ ដែលទទួលយកជាប្រយោលដោយអង្គជំនុំជម្រះ ចង់បង្កើត នូវការបែងចែករវាងមេធាវីដោយគ្មានមូលហេតុ៖ មេធាវីការពារក្តីជនជាប់ចោទ សហមេធាវីនាំ មុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។

២៥. សូមរំលឹកថា វិធាន ៨៦ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងចែងថា “នៅគ្រប់ពេលវេលា សហព្រះរាជអាជ្ញា និងមេធាវី របស់ភាគីទាំងអស់ ត្រូវមានសិទ្ធិពិនិត្យមើល និងថតចម្លងសំណុំរឿង ដោយស្ថិតនៅក្រោមការ ត្រួតពិនិត្យរបស់ក្រឡាបញ្ជីនៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង នៅពេលម៉ោងធ្វើការ និងត្រូវគោរពទៅ តាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវសម្រាប់ដំណើរការល្អរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា”។

២៦. ម្យ៉ាងវិញទៀត កថាខណ្ឌ ១ នៃវិធាន ៤៦ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងចែងថា “រាល់ដីកាទាំងអស់របស់សហ ចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ឬអង្គជំនុំជម្រះ ត្រូវជូនដំណឹងដល់ភាគី ឬមេធាវីរបស់ភាគី...” ហើយ កថាខណ្ឌ ៤ បញ្ជាក់បន្ថែមថា “ចាប់ពីដំណាក់កាលជំនុំជម្រះឡើងទៅ សហមេធាវីនាំមុខតំណាង

⁷ ឯកសារ E62/3/10/1 សារណាបន្ទាន់ស្នើសុំអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងឱ្យកែតម្រូវអនុស្សរណៈ E62/3/10 (អនុស្សរណៈចាស់ លេខ E106) ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១១ កថាខណ្ឌ ៧ ដល់កថាខណ្ឌ ៩។

ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីត្រូវបានជូនដំណឹងផងដែរពីដីការផ្សេងៗ។ ពាក្យ “ផងដែរ” បង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ថា ចំពោះការជូនដំណឹង សហមេធាវីនាំមុខមិនជំនួសមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីឡើយ។

២៧. ប្រព័ន្ធ ដែលបង្កើតឡើងដោយអង្គជំនុំជម្រះអនុញ្ញាតឱ្យ “សហមេធាវីនាំមុខផ្តល់របាយការណ៍ទាំងនេះ ក្នុងករណីចាំបាច់ ដើម្បីអាចឱ្យរៀបចំសេចក្តីសន្និដ្ឋានផ្ទាល់មាត់ ឬជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ដោយសារតែសហមេធាវីនាំមុខបានសម្រេចផ្ទេរភារកិច្ចទាំងនេះ ទាំងស្រុង ឬដោយផ្នែក ទៅឱ្យមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីណាមួយ” គឺមិនអាចទទួលយកបានទេ។ ជាក់ស្តែង សហមេធាវីនាំមុខយល់ឃើញថា ខ្លួនមិនមានកាតព្វកិច្ចវាយតម្លៃឱកាសក្នុងការអនុញ្ញាតឱ្យចូលមើលឯកសារ ដែលមានចំណាត់ថ្នាក់ “សម្ងាត់បំផុត” និងវាយតម្លៃថាតើវិធានរក្សាការសម្ងាត់ អាចត្រូវបានបន្តបន្ថយដែរឬទេនោះទេ ពីព្រោះថាសហមេធាវីនាំមុខទទួលបានអំណាចបែបនេះឡើយ។

ខ. អំពីនិយមន័យនៃបណ្តឹងសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក

២៨. នៅកថាខណ្ឌ ៩ អង្គជំនុំជម្រះលើកឡើងអំពីគោលបំណងនៃបណ្តឹងសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក ថា “ចូលរួមក្នុងដំណើរការនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ប្រឆាំងនឹងអ្នកដែលទទួលខុសត្រូវចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មនៅក្នុងយុត្តាធិការរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ ដោយគាំទ្រដល់ការចោទប្រកាន់”។ អង្គជំនុំជម្រះខកខានមិនបានបង្ហាញថា គោលបំណងចុងក្រោយរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីគឺទាមទារសំណងផ្លូវចិត្ត និងសមូហភាព យោងតាមវិធាន ២៣(១) ហើយការគាំទ្រដល់ការចោទប្រកាន់គឺជាធាតុផ្សំមួយដែលចាំបាច់ដល់ការទទួលបានធាតុផ្សំទីពីរ។ ដោយខកខានមិនបានបង្ហាញគោលបំណងចុងក្រោយនេះ អង្គជំនុំជម្រះអាចអះអាងថាទន្ទឹមករណ៍របស់ខ្លួនមានមូលដ្ឋាន ដោយខ្លួនបានលើកឡើងថា “ពុំមានការរំលោភណាមួយទៅលើគោលការណ៍សមភាពនៃមធ្យោបាយតទល់ក្តីឡើយ” នៅពេលអង្គជំនុំជម្រះបដិសេធជូនដំណឹងរបាយការណ៍ដល់មេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងអស់។ ដូច្នេះ ការខកខាននេះបណ្តាលឱ្យមានការយល់ខុសចំពោះការវាយតម្លៃសិទ្ធិរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។

គ. អំពីការប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

២៩. មេធាវីការពារក្តីលោកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ អះអាងថាខ្លួនមានភ្នាក់ងារដែលថា ការមិនផ្សព្វផ្សាយអាច ប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ហើយបន្ទាប់មក ប្រកាសថាប្រសិនបើអង្គជំនុំជម្រះ សម្រេចថា ជនជាប់ចោទណាមួយមិនមានសម្បទាគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីទទួលបានការជំនុំជម្រះ ដោយសារ តែមូលហេតុសុខភាពផ្លូវចិត្ត ការសម្រេចនោះនឹងមិនប៉ះពាល់អ្វីបន្តិចទាល់តែសោះដល់សិទ្ធិរបស់ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។

៣០. អនុលោមតាមគោលការណ៍ជាមូលដ្ឋាន ដែលបានរំពួកនៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចរបស់មហាសន្និបាត អង្គការសហប្រជាជាតិ ចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៥^៨ ក្នុងកថាខណ្ឌ ៧ នៃគោលការណ៍នេះ ជនរងគ្រោះ និងពិសេសជាងនេះទៅទៀត ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមានសិទ្ធិ “ទទួលបានយុត្តិធម៌ ដោយស្មើភាព និងមានប្រសិទ្ធភាព” និងមានសិទ្ធិ “ទទួលបានព័ត៌មានចាំបាច់ស្តីពីការរំលោភ និង យន្តការនៃសំណង”។ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីពិតជាចង់ឱ្យជនជាប់ចោទនីមួយៗមានវត្តមាននៅ ក្នុងការជំនុំជម្រះក្តី។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមានសិទ្ធិជំទាស់នឹងភស្តុតាងទាំងអស់ ពាក់ព័ន្ធនឹងវត្តមាននេះ។ ការចូលមើលព័ត៌មានទាំងអស់នេះមានគោលបំណងតែមួយគត់ គឺដើម្បី ឱ្យដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីរៀបចំការពារខ្លួនឱ្យបានល្អប្រសើរ។ ជាចុងក្រោយ ប្រសិនបើដើម បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបន្តគោលដៅទាមទារសំណង គឺត្រូវឆ្លងកាត់ការលាតត្រដាងពិរុទ្ធភាពរបស់ជន ជាប់ចោទនីមួយៗ ដែលជាគោលដៅអន្តរការ ប៉ុន្តែចាំបាច់^៩។

៣១. យោងតាមវិធាន ២៣ស្ទួនបួន(៣)(ក) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក៏មានសិទ្ធិផងដែរ ក្នុងការទាមទារឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសម្រេចថា “សោហ៊ុយនៃសំណងត្រូវតែជាបន្ទុករបស់ពិរុទ្ធជន”។ ដូច្នោះ វត្តមានរបស់ជនជាប់ចោទនីមួយៗមានសារៈសំខាន់ណាស់ ចំពោះដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ហើយវាជាការចាំបាច់បំផុត ដែលដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីអាចសម្តែងមតិយោបល់លើចំណុចនេះ ឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងជាពិសេស លើសំណុំឯកសារ ដែលអង្គជំនុំជម្រះនឹងយកធ្វើជាមូលដ្ឋាននៃ

^៨ សូមមើល សេចក្តីសម្រេចរបស់មហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ ឯកសារ A/RES/60/147 ចុះថ្ងៃទី ២១ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០០៦ ស្តីពី “គោលការណ៍ជាមូលដ្ឋាន និងគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីសិទ្ធិទទួលបានការដោះស្រាយ និងការជួសជុលសំណង ព្យសនកម្មដល់ជនរងគ្រោះ ដោយសារការរំលោភបំពានដឹកនាំដោយរដ្ឋប្រឆាំងសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ និងការរំលោភបំពានដ៏ធ្ងន់ធ្ងរ លើច្បាប់មនុស្សធម៌អន្តរជាតិ”។

^៩ សូមមើល កថាខណ្ឌ ១ នៃវិធាន ២៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

សេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួន។

អាស្រ័យហេតុនេះ

សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីស្នើឱ្យអង្គជំនុំជម្រះមេត្តា៖

- បញ្ជាក់អំពីប្រភេទគតិយុត្តិវិធានឯកសារ E62/3/10/4
- កែតម្រូវកំហុសអង្គច្បាប់នៅក្នុងឯកសារ E62/3/10/4
- ទទួលយកតួនាទីពួកគេដែលទាក់ទងទៅនឹងមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដូច្នេះពួកគេទទួលបានសិទ្ធិដូចគ្នាក្នុងការចូលមើលរបាយការណ៍ស្តីពីសុខភាព ហើយជាបន្តបន្ទាប់ឯកសារផ្សេងៗទៀត ដូចគ្នាទៅនឹងសហព្រះរាជអាជ្ញា សហមេធាវីការពារក្តីរបស់ជនជាប់ចោទ និងសហមេធាវីនាំមុខ បើទោះបីជា ឯកសារទាំងនេះត្រូវបានដាក់ចំណាត់ថ្នាក់ថា សម្ងាត់បំផុតយ៉ាងណាក្តី។

កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា
ថ្ងៃទី១៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១១	ពេជ អង្គ សហមេធាវីនាំមុខជាតិ	ភ្នំពេញ	
	Elisabeth SIMONNEAU-FORT សហមេធាវីនាំមុខអន្តរជាតិ	ភ្នំពេញ	